

Útmutató osztatlan tanárképzésben és diszciplináris végzettségre épülő vagy azzal párhuzamosan végezhető, illetve BA/BSc végzettségre épülő rövid ciklusú tanárképzésben záróvizgázó hallgatóknak¹

Felkészülés

Tanulmányai során Ön elsajátította a pedagógiai és pszichológiai kurzusok ismeretanyagát, részt vett a tantárgyaihoz kapcsolódó szak módszertani kurzusokon és a köznevelési gyakorlatokon. A komplex szóbeli vizsgán a megszerzett ismeretekről kell számot adnia. Útmutatónk ehhez kíván segítséget nyújtani.

A komplex szóbeli vizsga témaköreit a tanári kompetenciák köré szerveztük.² A témakörök tartalmazzák - a neveléstudományi stúdiumok és a pszichológiai kurzus szerinti bontásban - azokat a fogalmakat, amelyek köré ismereteit rendezheti. A kurzusokon megismert, a vizsga teljesítéséhez is kötelező szakirodalom (kijelölt oldalszámokkal) szintén a fenti bontásban támogatja munkáját.

Ahogy az a témakörökben is látható, a vizsgán a nyolc kompetencia közül az egyik lesz az Ön témaköre. Ezek a témakörök, a tanári kompetenciák összetettségének megfelelően átfogóak, ezért valamennyi témakörhöz részletes, segítő kérdések tartoznak. A leghatékonyabb stratégia, ha megpróbál válaszolni az egyes témakörökhöz kapcsolódó kérdésekre tanulmányai alapján, a kurzusokon feldolgozott, és itt is megjelenített szakirodalmak, valamint saját gyakorlata és portfólió-dokumentumai segítségével.

A vizsgán

A komplex szóbeli vizsgán egy témakört fog kihúzni, és csak egy-egy kérdést fog kapni mind a négy területről. Ez alól kivétel a 3. témakör, ahol a tantárgyainak megfelelő szak módszertani melléklet lesz az irányadó.

A témakörrel kapcsolatban a komplex szóbeli vizsgán az alábbi elvárásaink vannak:

- ismerje a témakörhöz tartozó, a témakörben felsorolt fogalmakat, jelenségeket; vagyis a kapott kérdésekhez megfogalmazott válaszaiban használja fel a terület kulcsfogalmait. FONTOS! Egy-egy témakörben egy-egy kulcsfogalom többször is szerepelhet (mert az adott fogalom több diszciplinában is megjelenik), illetve egy-egy átfogóbb kulcsfogalom alá nem minden oda tartozó fogalom kerül felsorolásra (ilyenkor ez egyfajta hangsúlyozás kíván lenni, de Önnek minden odatartozó fogalmat ismernie szükséges).
- legyen képes ezen fogalmakhoz, jelenségekhez legalább egy-egy modellt vagy tudományos megközelítést, elméletet társítani;
 - o Fontos! Lehetnek olyan esetek, amikor egy modellhez neveléstudományi és pszichológiai ismeretkörök, tudáselemek is kapcsolódnak. Ezekben az esetekben elvárás, hogy mindkét diszciplína szempontjából térjen ki a definícióra, mindkét diszciplína területéről hozzon legalább egy-egy magyarázó modellt!
- legyen képes a képzés során vagy a korábbi tanári pályafutása alatt szerzett tapasztalatai alapján a neveléstudományi, pszichológiai ismereteit saját és a köznevelés gyakorlatával összekapcsolni;
 - o Ennek bemutatására javasoljuk a portfólió elemeiből példákat, szemléltető jelenségeket meríteni a tételhez.
 - o FONTOS, hogy felelete ne kizárólag a kulcsfogalmak mentén történjék, illetve ne csak a szakirodalmak tartalmát ismertesse, hanem a témakörökhöz feltett kérdésekre fogalmazzon meg olyan válaszokat, amelyek reflektálnak a saját gyakorlatára vagy a gyakorlatai során megfigyelt iskolai gyakorlatokra.
 - o Kösse össze a témakörhöz kapcsolódó megközelítéseket, modelleket, eljárásokat saját jövőbeli, tervezett gyakorlatával.

¹ Elfogadva a Pedagógusképző Központ Tanácsa 7/2025. (02.24) számú határozatával. Közzétéve 2025. március 6-án a Pedagógusképző Központ honlapján: <https://pedagoguskepzoekozpont.pte.hu/hu/hallgatoknak/rovid-ciklusu-tanarimesterkepzes-2022-toi>

² Képzési és kimeneti követelmények https://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=a1300008.emm